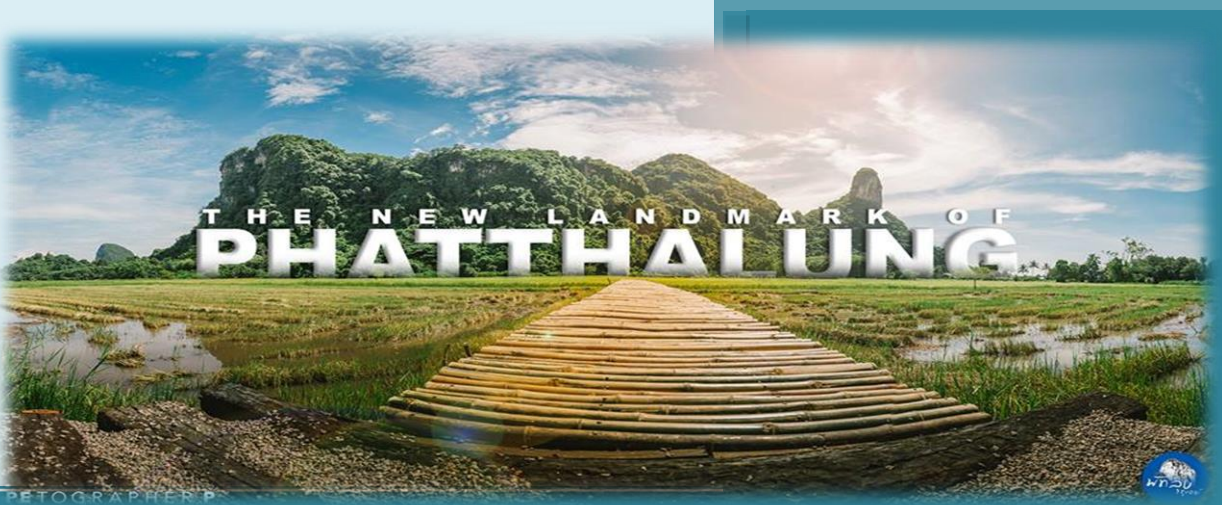

บทที่ ๑ ออกเสียงเรื่องราว

“จังหวัดพัทลุง” เป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ทางใต้ของประเทศไทย มีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน พบร่องรอยและหลักฐานปรากฏชัดผ่านสถานที่ทางประวัติศาสตร์หลายแห่ง และรูปปั้นจำลองบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น พระยาพัทลุง (ขุนคางเหล็ก) ประวัติความเป็นมาอันยาวนานนี้จะถูกถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบทร้อยแก้วทางประวัติศาสตร์เรื่อง “ตามรอยเมืองลุง” ให้นักเรียนได้ฝึกอ่านออกเสียงพร้อมทั้งเรียนรู้ประวัติศาสตร์เมืองพัทลุงไปพร้อมกัน

สาระที่ ๑ การอ่าน

เนื้อหา - ลักษณะของบทร้อยแก้ว - หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว - ลักษณะของนักอ่านที่ดี
- การอ่านออกเสียงจากเรื่อง “ข้าวงสังข์หยดเมืองพัทลุง” และ “ตามรอยเมืองลุง”

การอ่านร้อยแก้ว

ร้อยแก้ว เป็นความเรียงที่สละสลวยในเชิงบรรยายความ พรรณนา เทศนา สาธก หรืออุปมาโวหาร รวมทั้งบทพูด บทสนทนา บทสัมภาษณ์ ประกาศ หรือข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งเมื่อนำมาอ่านออกเสียงเพื่อให้สื่อสารต่อผู้อื่น ก็จำเป็นต้องมีหลักในการอ่านให้ถูกต้อง ชัดเจน สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญคือ การอ่านออกเสียงร้อยแก้วจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านออกเสียง บทร้อยกรองต่อไป

หลักในการอ่านบทร้อยแก้ว

งานเขียนในลักษณะร้อยแก้วมีอยู่หลายประเภท ซึ่งอาจจะทำให้สับสนในการอ่านแตกต่างกันออกไป แต่ก็อาศัยหลักเกณฑ์ไม่แตกต่างกันมากนัก (กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๓ : ๒๘ - ๒๙) ดังต่อไปนี้

๑. อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธีในภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาที่ยืมมาจากภาษาอื่น ๆ เช่น บาลี สันสกฤต เขมร ฯลฯ รวมทั้งคำที่ถูกต้องตามความนิยม โดยอาศัยหลักการอ่านจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานเป็นสำคัญ

๒. ผู้อ่านต้องมีสมาธิและความมั่นใจในการอ่าน ไม่อ่านผิด อ่านตก หรืออ่านเติม เวลาอ่านต้องควบคุมสายตาให้ไล่ไปตามตัวอักษรทุกตัวในแต่ละบรรทัด จากซ้ายไปขวาด้วยความรวดเร็วว่องไว และรอบคอบ แล้วย้อนสายตาลับลงไปยังบรรทัดถัดไปอย่างแม่นยำ

๓. อ่านให้เป็นเสียงพูด โดยเน้นเสียงหนักเบา สูงต่ำ ตามลักษณะการพูด โดยทั่วไป

๔. อ่านให้ดังพอสมควร ไม่ตะโกนหรือแผ่วเบาจนเกินไป ซึ่งจะทำให้ผู้ฟังเกิดความรำคาญและไม่สนใจ

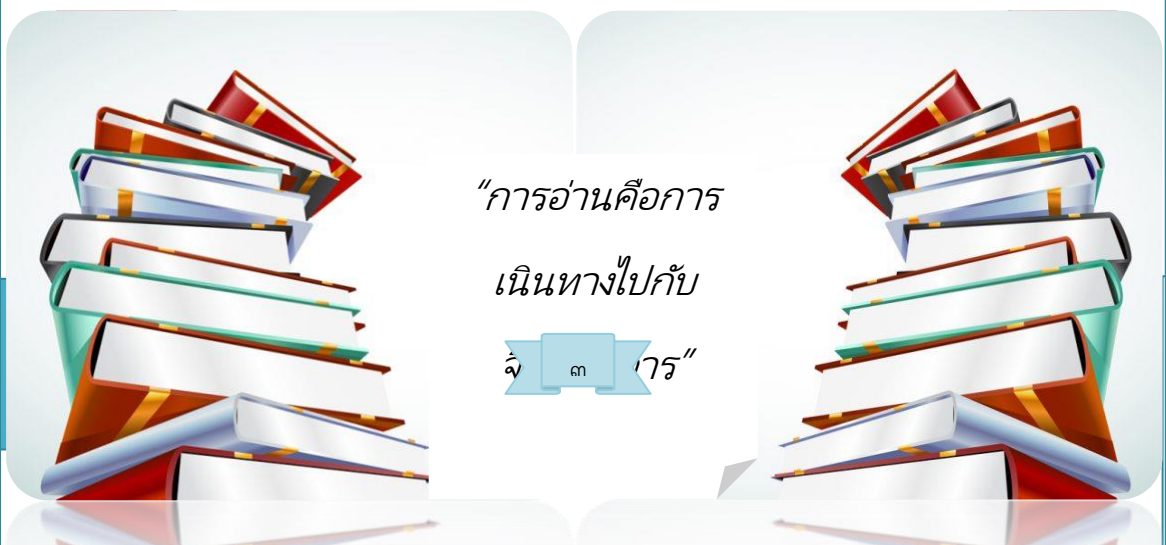
๕. เมื่ออ่านจบย่อหน้าหนึ่งควรผ่อนคลายใจ และเมื่อขึ้นย่อหน้าใหม่ควรเน้นเสียง และทอดเสียงให้ช้าลงกว่าปกติเล็กน้อย เพื่อดึงความสนใจจากผู้ฟัง จากนั้นจึงใช้เสียงในระดับปกติ

๖. อ่านให้ถูกจังหวะวรรคตอน ต้องอ่านให้จบคำและได้ใจความ ถ้าเป็นคำยาวหรือคำหลายพยางค์ ไม่ควรหยุดกลางคำหรือตัดประโยคจนเสียความ

๗. รู้จักการเน้นคำที่สำคัญและคำที่ต้องการเพื่อให้เกิดภาพพจน์หรือเกิดจินตภาพตามที่ต้องการ การเน้นควรเน้นเฉพาะคำ ไม่ใช่ทั้งวรรค หรือทั้งประโยค เช่น “กลิ่นของดอกไม้ฉันนั้น หอมหวาน ยิ่งกว่ากลิ่นใด ๆ ที่เคยได้สัมผัส”

๘. เมื่ออ่านข้อความที่มีเครื่องหมายวรรคตอนกำกับ ควรอ่านให้ถูกต้องตามหลักภาษา เช่น โปรตเกล้าฯ ต้องอ่านว่า โปรตเกล้าโปรดกระหม่อม, ทุกวัน ๆ อ่านว่า ทุกวันทุกวัน ส่วนคำที่ใช้อักษรย่อ ต้องอ่านให้เต็มคำ เช่น พ.ศ. อ่านว่า พุด-ทะ-ลัก-กะ-หรวด, ผบ.ทบ. อ่านว่า ผู้บัญชาการทหารบก

๙. การใส่อารมณ์และความรู้สึกตามเนื้อหา ควรพิจารณาเนื้อความที่อ่านว่าเป็นไปในทางใด เช่น ตื่นเต้น โกรธ ผิดหวัง น้อยใจ เศร้าโศก สนุกสนาน ฯลฯ ควรใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับลักษณะอารมณ์ตามเนื้อหาในท้องเรื่อง การอ่านนั้นจึงจะชวนฟัง

ตัวอย่างการฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว เรื่อง “ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง”

“ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง”

“ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง” / เป็นพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่มีถิ่นกำเนิดมาจากเมืองพัทลุง / มีการปลูกมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ / และเป็นพันธุ์ข้าวเฉพาะถิ่นที่มีแหล่งปลูกดั้งเดิมอยู่ในจังหวัดพัทลุง / ใช้เวลาปลูกกันมายาวนานไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ปี / พันธุ์ข้าวสังข์หยด / จึงถูกเก็บรักษาไว้โดยวัฒนธรรม / และภูมิปัญญาของชาวเมืองพัทลุงเป็นเวลายาวนาน / ทั้งนี้เพื่อมิให้สูญหาย / และยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และความภูมิใจ

จากหลักฐานการรวบรวมพันธุ์ข้าวในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศ / ตามโครงการบำรุงพันธุ์ข้าว / เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ / โดยกองรักษาพันธุ์ / กรมการค้าข้าว / กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ / ปรากฏว่า / ชื่อข้าวสังข์หยด / เป็น ๑ ใน ๑๑ ตัวอย่างพันธุ์ข้าวพื้นเมือง / ที่เก็บรวบรวมจากอำเภอเมืองพัทลุง / ซึ่งปรากฏใน Locality ที่ ๘๑ / ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ / ได้มีการเก็บรวบรวมพันธุ์ข้าวพื้นเมืองอีกครั้ง / ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุงเก็บรวบรวมพันธุ์ข้าวได้ ๑,๙๙๗ พันธุ์ / พันธุ์ข้าวสังข์หยด KGTC 82039 / เป็นตัวอย่างพันธุ์ที่เก็บรวบรวมจากแหล่งปลูกที่ตำบลท่ามะเดื่อ / อำเภอบางแก้ว / จังหวัดพัทลุง / หลังจากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ / มีการปรับปรุงพันธุ์โดยเลือกพันธุ์ข้าวแบบหมู่ / จนได้พันธุ์ข้าวสังข์หยดที่ดี / มีความสม่ำเสมอของลักษณะตามพันธุ์...

จากตัวอย่างบทความ เรื่อง “ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง” แสดงการแบ่งวรรคหรือจังหวะในการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว โดยใช้เครื่องหมาย / เพื่อบ่งบอกว่าควรจะเว้นจังหวะการออกเสียงเพื่อผ่อนคลายใจ ทำให้ไม่อ่านติดกันยาวเกินไปและไม่ตัดความให้สั้นจนเกินไป ช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้คล่อง ไพเราะ และได้ใจความ เป็นขั้นตอนพื้นฐานของการอ่านออกเสียงร้อยแก้วให้ไพเราะขึ้น

นอกจากการแบ่งวรรคตอนที่ถูกต้องแล้ว นักเรียนจะต้องอ่านออกเสียงคำต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามอักขรวิธี เช่น คำย่อ พ.ศ. มาจากคำว่า พุทธศักราช อ่านว่า พุด - ทะ - ลัก - กะ - หราด เลขปี พ.ศ. ให้อ่านตามการนับจำนวนปกติ เช่น พ.ศ. ๒๕๕๐ อ่านว่า พุด - ทะ - ลัก - กะ - หราด - สอง - พัน - ห้า - ร้อย - สาม - สิบล้าน

การอ่านออกเสียงร้อยแก้วที่ถูกต้องและไพเราะ นอกจากการแบ่งวรรคตอน และการออกเสียงสะกดคำที่ถูกต้องแล้ว นักเรียนต้องคำนึงถึงความหนักเบาของน้ำเสียง การเน้นย้ำคำสำคัญ รวมถึงต้องมีสมาธิในการอ่านด้วย

ลักษณะของนักอ่านที่ดี

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (อ้างถึงใน ผกาศรี เย็นบุตร. ๒๕๔๒ : ๑๙ – ๒๐) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักอ่านที่ดีไว้ดังนี้

๑. มีความตั้งใจหรือมีสมาธิแน่วแน่ในเวลาอ่าน ไม่ใจลอย สามารถควบคุมจิตใจให้สนใจเรื่องที่อ่าน

๒. มีความอดทน สามารถอ่านหนังสือได้ในระยะเวลาอันยาวนานโดยไม่เบื่อหน่าย ง่วงเหงา หาวนอน มีสมรรถภาพในการอ่านสูง

๓. อ่านหนังสือได้เร็วและเข้าใจความหมายได้ทันที สามารถจับใจความสำคัญอันเป็นแก่นของเรื่องได้อย่างถูกต้อง

๔. มีพื้นฐานความรู้พอสมควร ทั้งในด้านความรู้ทั่วไป ถ้อยคำสำนวนโวหาร ศิลปะการแต่งร้อยแก้ว ร้อยกรอง และคำเฉพาะเรื่อง

๕. มีนิสัยจดบันทึกรวบรวมความรู้ความคิดที่ได้จากการอ่าน ตอนใดยังสงสัยก็หมายเหตุไว้ค้นคว้าเพิ่มเติมภายหลัง

๖. มีความจำดี หรือค่อนข้างดี ควรจะจำแหล่งที่มาของเรื่องไว้ให้ได้ว่าเรื่องนั้นได้มาจากไหน เรื่องอะไร ใครแต่ง หากจำไม่ได้อาจใช้การจดบันทึก

๗. มีความรู้เรื่องการใช้ห้องสมุดพอสมควร หรือใช้ห้องสมุดเป็น

๘. ชอบสนทนากับผู้มีความรู้และนักอ่านด้วยกัน เป็นการช่วยขยายวงการอ่านออกไปกว้างยิ่งขึ้น ทำให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

๙. หมั่นทบทวน ติดตามความรู้ที่ต้องการทราบหรือความรู้แปลกใหม่อยู่เสมอ

๑๐. มีวิจารณ์ญาณในการอ่าน รู้จักใคร่ครวญตัดสินเนื้อหาข้อเท็จจริงเพื่อใช้ประโยชน์ในคราวต่อไป

ในการพัฒนาสมรรถภาพการอ่านของนักอ่านที่ดีนั้น ดร. ฌอนมวงค์ ล้ายอดมรรคผล ได้ให้แนวคิดที่น่าสนใจไว้ในหนังสือ "การอ่านให้เก่ง" เป็นบันไดเก้าขั้น พอสรุปได้ดังนี้

บันไดขั้นที่ ๑ มีสมองไว้คิด คือ การอ่านหนังสือให้เข้าใจจะต้องอ่านไปด้วยคิดไปด้วย การคิด หมายถึงปฏิกิริยาของผู้อ่านที่มีต่อสารที่เข้ามา การคิดอาจทำได้โดยตั้งคำถามขณะที่อ่าน

บันไดขั้นที่ ๒ ทำจิตให้แจ่มใส จะคิดได้ดีเมื่อมีจิตใจแจ่มใส ซึ่งจะทำให้เกิดสมาธิและจำได้แม่นยำขึ้น วิธีช่วยสร้างสมาธิอาจทำได้โดยการคิดไปด้วยจดไปด้วยเพราะสมอง สายตาและมือ ทำงานประสานกันอย่างสม่ำเสมอ ขณะที่อ่านหากเกิดปัญหาอื่นรบกวนจิตใจ เช่น เกิดความหิวหรือเกิดการง่วงนอน ก็ควรกินอาหารหรือนอน อย่าไปฝืนอารมณ์

บันไดขั้นที่ ๓ สนใจอ่านทุกหนังสือ แต่ละคนมีความสนใจอ่านหนังสือแต่ละประเภทต่างกันไป บางคนอาจจะไม่สนใจเลย แสดงว่าเป็นคนชอบทำชีวิตให้แห้งแล้งทางปัญญา การสร้างความสนใจตามหลักจิตวิทยา กล่าวว่า จะสนใจอะไรก็ต่อเมื่อคาดหวังผลตอบแทนทางกายหรือใจ สามารถนำมาใช้กับการอ่านได้ โดยการอ่านแต่ละครั้ง เราลองถามตัวเองดูว่า ต้องการอะไร แล้วสัญญากับตัวเองหรือขอรางวัลจากคนอื่นก็ได้

บันไดขั้นที่ ๔ อย่าถือ "คิด" เป็นคัมภีร์ หมายถึง ตัวผู้อ่านต้องรู้จักใช้พจนานุกรมหรือพจนานุกรม ฯลฯ ให้เป็น ไม่เปิดพจนานุกรมพร่ำเพรื่อ เมื่อพบปัญหาในการอ่าน ควรใช้สามัญสำนึกหรือบริบทช่วยหาความหมายที่ถูกต้องก่อน

บันไดขั้นที่ ๕ อย่าอ่านจื๊เป็นคำ ๆ ไม่ควรอ่านแบบจื๊เป็นคำ ๆ หรืออ่านไปขีดเส้นใต้คำหรือข้อความไปเรื่อย ๆ แต่ควรอ่านอย่างกวาดสายตาหรืออ่านเป็นหน่วยข้อความ จะหยุดสายตาเมื่อได้ความหมายจากข้อความช่วงหนึ่ง ๆ แล้ว

บันไดขั้นที่ ๖ ฝึกการจำความย่อ ๆ หมายถึง การจำข้อความที่สั้นที่สุดแต่ครอบคลุมเนื้อหาสาระให้ได้มากที่สุด อาจทำได้โดยการทำเครื่องหมายต่าง ๆ (ขีดเส้นใต้ ขีดทับคำ เขียนดาว หรือดอกจัน) การทำบันทึกสรุปแนวคิดหลักของแต่ละย่อหน้า หรือแต่ละข้อความ บางครั้งอาจพบแนวคิดหลักได้จากประโยคใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าได้อย่างชัดเจน การสร้างแผนภูมิเป็นวิธีที่ครอบคลุมเนื้อหามากที่สุด และสามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นย่อยกับประเด็นใหญ่ได้อย่างมีระบบ

บันไดขั้นที่ ๗ รู้จักขอความช่วยเหลือ หากเกิดปัญหาในการอ่านควรตั้งคำถามให้เป็น โดยถามตัวเองก่อนว่าจะอ่านเพื่ออะไร อ่านอะไร อ่านวิธีใด (อ่านคร่าว ๆ อ่านเพียงบางบทอ่านละเอียด อ่านเพื่อบันทึกย่อ) แล้วจึงลงมืออ่านและถ้ายังอ่านไม่รู้เรื่องก็ให้ปรึกษาคนอื่น เช่น เพื่อน ครู หรืออ่านหนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกัน

บันไดขั้นที่ ๘ อ่านไม่เบื่อทุกวิชา ถ้าอ่านแล้วสามารถพัฒนาตนเองได้ จะไม่รู้สึกท้อแท้ในการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนวิชาที่ชอบหรือวิชาที่ไม่ชอบ ย่อมประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอน

บันไดขั้นที่ ๙ ชีวิตมีค่าและประสบความสำเร็จ หากอ่านเก่งจะทำให้ชีวิตมีคุณค่าต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่านของนักอ่านนั้นเป็นสิ่งที่ฝึกฝนกันได้ หากนักอ่านมีกิจกรรมบ่อย ๆ เกี่ยวกับการอ่าน สมรรถภาพจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งเป็นนักอ่านที่เก่งได้

รู้จัก... บุคคลสำคัญ

พระยาพัทลุง

พระยาकाงเหล็กหรือพระยาพัทลุง (ขุนคางเหล็ก) เดิมชื่อ "ขุน" เป็นบุตรชายของพระราชบังสันตะตา เจ้าเมืองพัทลุง สมัยกรุงศรีอยุธยา ได้รับการแต่งตั้งเป็น "พระยาแก้วการพิไชยา" เจ้าเมืองพัทลุงใน พ.ศ.๒๓๑๕ สมัยกรุงธนบุรี นับเป็นครั้งแรกที่ เชื้อสายสกุล "ณ พัทลุง" ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ปกครองเมือง เมื่อเมืองตั้งอยู่ที่ตำบลลำปำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง และสืบทอดมาจนย้ายเมืองมาอยู่ในที่ปัจจุบัน สมัยรัชกาลที่ ๖

พระยาคางเหล็ก เป็นนักปกครองที่มีความสามารถสูง ดังจะเห็นได้จากการปรับเปลี่ยนท่าทีตามนโยบายของส่วนกลางมาตลอด เช่น ในสมัยกรุงธนบุรี ได้เปลี่ยนวิธี อิสลามมานับถือพุทธศาสนา ต่างเล่ากันว่าเมื่อพระเจ้ากรุงธนบุรีรับสั่งถามขุนนางที่เข้าเฝ้าอยู่ว่า "ใครจะตามเสด็จขึ้นสวรรค์ได้บ้าง" ผู้เข้าเฝ้าต่างคนต่างนิ่งอยู่ แต่พระยาคางเหล็กกราบทูลว่า "เป็นอันเหลือวิสัยผู้หาบุญมิได้ จะตามเสด็จ ขึ้นสวรรค์ในเวลาที่มีชีวิตอยู่ ข้าพระพุทธเจ้าจะได้ตามเสด็จเมื่อหาชีวิตไม่แล้ว" พระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดฯ ว่าพูดถูกนี้เป็นคำพูดที่กล้าทูล จึงได้รับนามว่า "คางเหล็ก" แม้จะมีการเปลี่ยนแผ่นดินในปี พ.ศ.๒๓๒๕ พระยาคางเหล็ก ก็ยังได้รับพระกรุณา โปรดเกล้าฯ จากรัชกาลที่ ๑ ให้คงรับราชการเป็นเจ้าเมืองพัทลุงต่อไป และได้ส่งธิดาไปถวายตัวเป็นเจ้าจอมด้วย คือเจ้าจอมมารดากลิ่น ในพระองค์เจ้าสุทนต์ (ต้นสกุลสุทนต์ ณ อยุธยา)

นอกเหนือจากเป็นนักปกครองที่มีความสามารถสูงแล้ว พระยาคางเหล็กยังเป็นนักรบที่กล้าหาญ เช่น เมื่อคราว "สงครามเก้าทัพ" ใน พ.ศ.๒๓๒๘ ได้ร่วมมือกับพระมหาช่วย พระภิกษุผู้มีความรู้ทางไสยศาสตร์แห่งวัดป่าเลไลยก์ ปลุกระดมมหาชนชาวพัทลุงต่อสู้พม่า เพื่อปกป้องแผ่นดินไว้ด้วยชีวิต ต่อจากนั้นได้เป็นแม่กองทัพเรือคุมทัพเมืองพัทลุงและเมืองจะนะ ยกไปตีเมืองปัตตานีร่วมกับทัพหลวง จนตีเมืองปัตตานีได้ในที่สุด

รวมเวลาที่พระยาคางเหล็กว่าราชการเมืองพัทลุงอยู่ ๑๗ ปี โดยถึงแก่อนิจกรรมเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๓๒ แม้ท่านจะทำคุณงามความดี ให้แก่เมืองพัทลุงเป็นเวลานานแล้วก็ตามแต่ คุณงามความดีความดีเด็ดเดี่ยวกล้าหาญ ความซื่อสัตย์ของท่าน ยังอยู่ในความทรงจำของชาว พัทลุงสืบไป

ที่มา : พระมหากษัตริย์ พระยาคางเหล็ก. (๒๕๓๘). สืบค้นเมื่อ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๕, จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp8/ptl/ptl201.html>

ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงร้อยแก้วจากเรื่องที่กำหนดให้ตามหลักการอ่านออกเสียง

“ตามรอยเมืองลุง”

พัทลุงเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ดังปรากฏหลักฐานจากการค้นพบขวานหินขัดในท้องที่ทั่วไปหลายอำเภอในสมัยศรีวิชัย (พุทธศตวรรษที่ ๑๓ - ๑๔) บริเวณเมืองพัทลุงเป็นแหล่งชุมชนที่ได้รับวัฒนธรรมอินเดียในด้านพระพุทธศาสนา ลัทธิมหายาน มีหลักฐานค้นพบ เช่น พระพิมพ์ดินดิบจำนวนมากเป็นรูปพระโพธิสัตว์ รูปเทวดา โดยค้นพบบริเวณถ้ำคูหาสวรรค์ และถ้ำเขาอกทะลุ

ในสมัยก่อนชื่อเมืองพัทลุงไม่ได้เขียนอย่างที่ปรากฏให้เห็นจากหลักฐาน พบว่าบนเหรียญอู๋แปะพัทลุง พ.ศ. ๒๔๒๖ เขียนว่า พัททะลุง และพัตลุง ในเอกสารของไทยใช้ต่างกันมากได้แก่ พัดละลุง พัดทลุง พัทธลุงพัตลุง พัฒลุง พัทลุง ในเอกสารเบอร์นีของอังกฤษสมัยรัชกาลที่ ๓ เขียนว่า Bondelun และ Merdelong ของ นายลามาร์ วิศวกรชาวฝรั่งเศส สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เขียนว่า Bourdelun

ความหมายของชื่อเมือง หมายถึง เมืองข้างหรือเมืองเกี่ยวเนื่องด้วยข้าง ซึ่งตรงกับข้อเท็จจริงหลายประการ คำว่า “พัต-พัท-พัทธ” ยังไม่อาจทราบได้ว่าคำเดิมเขียนอย่างไร ทราบเพียงว่าใช้เป็นคำขึ้นต้น ส่วนคำพื้นเมืองที่เรียกว่า “ตะลุง” แปลว่าเสาหลักข้างหรือไม้หลักผูกข้าง ชื่อบ้านนามเมืองของพัทลุงที่เกี่ยวกับข้างมีมากหรือจะเรียกว่าเป็น “เมืองข้าง” ก็ได้ โดยเฉพาะทางฝั่งตะวันตกของทะเลสาบสงขลาในแถบเขตรัตซึ่งอยู่ติดกับเทือกเขาบรรทัด มีข้างป่าชุกชุม และในตำนานนางเลียดชาวกล่าววว่า ตาสามโม ยายเพชร เป็นหมอสดำหมอเผ่านายกองข้าง เลี้ยงช้างส่งเจ้าพระยากรุงทองทุกปี ต่อมาพระกุมารกับนางเลียดขาาก็ได้รับมรดกเป็นนายกองเลี้ยงช้างส่งส่วยซึ่งในปัจจุบันชาวบ้านบางส่วนยังคงนับถือ “ตาหมอข้าง”

ต่อมาในพุทธศตวรรษที่ ๑๙ เมืองพัทลุงได้ตั้งขึ้นอย่างมั่นคงภายใต้การปกครองของกรุงศรีอยุธยา ในสมัยพระบรมไตรโลกนาถได้ปรากฏชื่อเมืองพัทลุงใน

เมืองชั้นตรี ซึ่งนับได้ว่าเป็นหัวเมืองหนึ่งของพระราชอาณาจักรทางใต้ที่ตั้งเมืองพัทลุงในระยะเริ่มแรกนั้นเชื่อกันว่าตั้งอยู่ที่เมืองสทิงพระ จังหวัดสงขลาในปัจจุบันมักจะประสบปัญหาโดนโจมตีจากกลุ่มโจรสลัดมาเลย์อยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มโจรสลัดราแจะอารูและอุยงคตนะ ได้เข้าปล้นสดมภ์โจมตีเผาทำลายเมืองอยู่เนืองๆ

ในรัชสมัยพระเจ้าทรงธรรม ดะโต๊ะโมกอล ชาวมุสลิมที่อพยพมาจากเมืองสาเลห์ บริเวณหมู่เกาะชวา ซึ่งเป็นต้นตระกูลของสุลต่านสุไลมาน แห่งเมืองสงขลา ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานค้าขาย ณ หัวเขาแดง แล้วตั้งประชาคมมุสลิมขึ้นตรงนั้นอย่างสงบ ไม่มีการขัดแย้งกับชาวเมืองที่อยู่มาก่อน ปักหลักอยู่ยาวนานจนมีผู้คนอพยพมาอาศัยอยู่มากขึ้น ในที่สุดก็พัฒนาขึ้นมาเป็นเมืองท่าปลอดภาษี มีเรือสำเภาแวะเข้ามาซื้อ

บทบาทของดะโต๊ะโมกอลได้รับการสนับสนุนจากอาณาจักรศรีอยุธยา ด้วยดี พระเจ้าทรงธรรมโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็น "ข้าหลวงใหญ่" ผู้ดำรงตำแหน่งนี้ต่อมาคือท่านสุไลมานบุตรชายคนโต มีหน้าที่ปกครองดูแลรักษาความสงบของพื้นที่ตั้งแต่ตอนล่างของนครศรีธรรมราช มาจดเขตปัตตานี ครอบคลุมครึ่งล่างของเมืองตรัง ปะเหลียนพัทลุง และสงขลา นอกจากนี้ก็ต้องเก็บส่วยสาอากรส่งถวายพระเจ้าแผ่นดินที่กรุงศรีอยุธยา ท่านสุไลมานก็ได้ทำหน้าที่นี้เรียบร้อยด้วยดีมาตลอด ต่อมาได้ย้ายเมืองสงขลาจากสทิงพระมายังหัวเขาแดงซึ่งมีชัยภูมิป้องกันตนเองได้ดีกว่า

ในสมัยสุลต่านสุไลมาน บุตรของดะโต๊ะโมกอล ได้ส่งฟาริซีน้องชายซึ่งเป็นปลัดเมืองมาสร้างเมืองใหม่ที่เขาชัยบุรี เพื่อป้องกันศัตรูที่จะมาโจมตีเมืองสงขลาทางบก ภายหลังได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นเจ้าเมืองพัทลุง และได้ย้ายเมืองพัทลุงออกจากเมืองสงขลาตั้งแต่นั้น และตั้งเมืองอยู่ที่เขาชัยบุรีตลอดมา จนกระทั่งสิ้นกรุงศรีอยุธยาเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๐

ในสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ ได้มีการย้ายสถานที่ตั้งเมืองอีกหลายครั้ง และได้ยกขึ้นเป็นเมืองชั้นโทในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

มีฐานะเป็นเมืองชั้นตรี ก็ได้มีบทบาทในการร่วมมือกับผู้นำต่อสู้ป้องกันเอกราชของชาติมาหลายครั้ง เช่น เมื่อสงครามเก้าทัพ (พ.ศ. ๒๓๒๘ – ๒๓๒๙) พม่าจัดกองทัพใหญ่ ๙ ทัพ ๑ ใน ๙ ทัพ มีเกวียนแมงยีเป็นแม่ทัพ ยกลงมาตีทางใต้ ตีได้เมือง กระบุรี ระนอง ชุมพร ไซยา และนครศรีธรรมราชตามลำดับ

ขณะที่กำลังจัดไพร่พลอยู่ที่นครศรีธรรมราช เพื่อจะยกมาตีเมืองพัทลุง และสงขลานั้น พระยาพัทลุงโดยความร่วมมือจากพระมหาช่วยแห่งวัดป่าลิไลย์ ได้ตีทัพพม่าแตกหนีไป พระมหาช่วยได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ลาสิกขาแล้วแต่งตั้งเป็นพระยาทุกขราษฎร์ ช่วยราชการเมืองพัทลุง นอกจากสงครามกับพม่าแล้วชาวพัทลุงยังมีบทบาทสำคัญในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติในหัวเมืองภาคใต้ เพราะปรากฏอยู่เสมอว่าทางเมืองหลวงได้มีคำสั่งให้เกณฑ์ชาวพัทลุงพร้อมด้วยเสบียงอาหารไปทำสงครามปราบปรามกบฏในหัวเมืองมลายูเช่น กบฏไทรบุรี พ.ศ. ๒๓๗๓ และ พ.ศ. ๒๓๘๑ ซึ่งบทบาทดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นความสำคัญของเมืองพัทลุง ทางด้านการเมือง การปกครองในอดีตเป็นอย่างดี

ครั้งรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ปฏิรูปการปกครองเป็นแบบเทศาภิบาลใน พ.ศ. ๒๔๓๗ และได้ประกาศจัดตั้งมณฑลนครศรีธรรมราชขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๙ ประกอบด้วยเมืองต่างๆ คือนครศรีธรรมราชพัทลุง สงขลา และหัวเมืองทั้ง ๗ ที่เป็นเมืองปัตตานีเดิม สำหรับเมืองพัทลุงแบ่งการปกครองออกเป็น ๓ อำเภอ คืออำเภอกลางเมือง อำเภออุดร อำเภอทักษิณ ขณะนั้นตัวเมืองตั้งอยู่ที่ตำบลลำปำ จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๖๗ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองพัทลุงมาอยู่ที่ตำบลคูหาสวรรค์ในปัจจุบัน เพื่อ จะได้อยู่ใกล้เส้นทางรถไฟ และสะดวกในด้านติดต่อกับเมืองต่างๆ จากอดีตถึงปัจจุบัน เมืองพัทลุงได้มีการย้ายเมืองหลายครั้ง สถานที่เคยเป็นที่ตั้งเมืองพัทลุงมาแล้ว ได้แก่

โคกเมืองแก้ว ปัจจุบัน หมู่ที่ ๔ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน

บ้านควนแร่ ปัจจุบัน หมู่ที่ ๑ ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง

เขาชัยบุรี ปัจจุบัน เขต ๓ ตำบลชัยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง

ท่าเสม็ด ปัจจุบัน ตำบลท่าเสม็ด อำเภอยะเอยด จังหวัดนครศรีธรรมราช
เมืองพระรถ ปัจจุบัน หมู่ที่ ๑ ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง
บ้านควนมะพร้าว ปัจจุบัน หมู่ที่ ๒ ตำบลพญาขัน อำเภอเมืองพัทลุง
บ้านม่วง ปัจจุบัน หมู่ที่ ๒ ตำบลพญาขัน อำเภอเมืองพัทลุง
บ้านโคกสูง ปัจจุบัน หมู่ที่ ๔ ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้มีการจัดระเบียบบริหารส่วนภูมิภาคเป็น
จังหวัดและอำเภอ ได้ยกเลิกการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล ทำให้เมืองพัทลุง
มีฐานะเป็นจังหวัด ในปัจจุบันจังหวัดพัทลุงแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๐
อำเภอ ๑ กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอกวนขนุน อำเภอเขาชัยสน
อำเภอปากพะยูน อำเภอกงหรา อำเภอตะโหมด อำเภอป่าบอน อำเภอศรีบรรพต
อำเภอป่าพะยอม อำเภอบางแก้ว และกิ่งอำเภอศรีนครินทร์

นอกจากด้านการเมืองการปกครองแล้ว สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ
ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม เมืองพัทลุงมีชื่อเสียงในการเล่นพื้นเมือง คือ
หนังตะลุง มโนราห์ ลิเกป่า ส่วนด้านศาสนา ได้มีการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา
ตั้งแต่อดีต มีการพระราชทานพื้นที่พระกัลปนา วัดเขียนบางแก้ว วัดสทัง วัด
พะโค๊ะ เพื่อบำรุงรักษาวัดให้เจริญรุ่งเรืองเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนา

ที่มา : บ้านจอมยุทธ. (ม.ป.ป.). ประวัติความเป็นมาจังหวัดพัทลุง. สืบค้นเมื่อ ๑๒ พฤษภาคม

๒๕๖๕. จาก <https://www.baanjomuyut.com/76province/south/pattaluang/history.html>

กิจกรรมท้ายบท

จากบทร้อยแก้ว เรื่อง “ตามรอยเมืองลุง” ให้นักเรียนตอบคำถามและทำกิจกรรมต่อไปนี้

ตอบคำถาม

๑. จากเรื่องกล่าวถึงบุคคลสำคัญของจังหวัดพัทลุงท่านใดบ้าง
๒. จากเรื่องกล่าวถึงพระมหากษัตริย์ไทยทั้งหมดกี่พระองค์ (ระบุชื่อ)
๓. จากเรื่องกล่าวถึงสถานที่ใดบ้าง (ยกตัวอย่าง ๕ สถานที่)

กิจกรรม

ให้นักเรียนหาบทร้อยแก้วที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดพัทลุง จากหนังสือบทความ เอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรืออื่น ๆ ความยาว ๑ หน้ากระดาษ ทำเครื่องหมาย / แบ่งจังหวะในการออกเสียง แล้วฝึกอ่านออกเสียงจากเรื่องให้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

บทที่ ๒ สืบสาวตำนาน

ตำนานคือเรื่องที่เล่าขานกันมาตั้งแต่อดีต เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยถ่ายทอดเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ แสดงให้เห็นถึงความเชื่อที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่ก็ได้ อย่างไรก็ตาม แม้ตำนานจะมีจริงหรือไม่ แต่ก็เป็นเรื่องที่ทำให้เรารู้จักและจดจำเรื่องราวเหล่านั้นได้ไม่มีวันลืม ในบทนี้จะนำเสนอตำนานของจังหวัดพัทลุงผ่านเรื่องเล่าอันชวนติดตาม โดยใช้กระบวนการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่เราอ่านได้ดียิ่งขึ้น

ตำนาน “โนรา”

พระยาสายฟ้าพาดมีลูกสาวที่ชื่อ ศรีมาลา ซึ่งมีความสามารถในการร่ายรำ ได้เกิดตั้งครมโดยที่ยังไม่ได้แต่งงาน เชื่อกันว่า เป็นท้องกับเทวดา พระยาสายฟ้าพาดเห็นดังนั้นก็โกรธมาก สั่งให้นางศรีมาลาไปลอยแพในทะเล (คือ ทะเลสาบสงขลา) และแพได้ไปติดที่เกาะใหญ่ นางศรีมาลาก็ได้ให้กำเนิดลูกชาย โดยตั้งชื่อว่า “เทพสิงหล” ซึ่งมีนัยความว่า “ลูกของเทวดา” นางศรีมาลาได้ฝึกให้เทพสิงหลฝึกรำรำ ซึ่งเทพสิงหลก็สามารถรำรำได้สวยงามจนมีชื่อเสียงร่ำลือในเกาะใหญ่ ความทราบไปถึงพระกรรณของพระยาสายฟ้าพาด ซึ่งพระยาสายฟ้าพาดก็ยังไม่รู้ว่าหลานตัวเอง ก็ได้ เชิญไปรำในราชสำนัก ฝ่ายนางศรีมาลานั้น ก็น้อยเนื้อต่ำใจเมื่อครั้งที่ถูกลอยแพ ก็บอกกับคนที่มาติดต่อว่า โนราคณะนี้จะไปรำได้ แต่ต้องบุผ้าขาวตั้งแต่ริมฝีปากถึงลงจากเรือจนถึงดำหนัก พระยาสายฟ้าพาดก็ตอบตกลง ดังนั้น เทพสิงหลจึงไปรำในราชสำนัก เทพสิงหลรำได้สวยงามมาก จนพระยาสายฟ้าพาด ก็ตกตะลึงในความสวยงาม จึงถอดเครื่องทรงที่ทรงอยู่ให้กับเทพสิงหล แล้วบอกว่า "เครื่อง แต่งกาย กษัตริย์ชุดนี้มอบให้เป็นเครื่องแต่งกายของโนรานับแต่นี้เป็นต้นไป" เทพสิงหลจึงบอกว่าแท้จริงแล้ว เป็นหลานของพระยาสายฟ้าพาด พระยาสายฟ้าพาดจึงรับโนราไว้ในราชสำนัก และให้สิทธิแต่งกายเหมือนกษัตริย์ทุกประการ

ที่มา : มโนราห์พัทลุง. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕. จาก <https://sites.google.com/site/doramonba/home/mnorah-phathlung>

โนรา เป็นศิลปะพื้นเมืองภาคใต้ เรียกว่า “โนรา” แต่คำว่า มโนราห์ หรือ มโนห์รา เป็นคำที่เกิดขึ้นเมื่อสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยการนำเอาเรื่องพระสุธน - มโนราห์ มาแสดงเป็นละครชาตรี ส่วนกำเนิดของโนรานั้น ยังไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัด แต่สันนิษฐานกันว่าได้รับอิทธิพลจากการร่ายรำของอินเดียโบราณ ก่อนสมัยศรีวิชัยที่มาจากพ่อค้าชาวอินเดีย สืบเนื่องจากเครื่องดนตรีที่เรียกว่า เบ็ญจสังคีต ซึ่งประกอบด้วย โหม่ง ฉิ่ง ทับ กลอง ปี่ใน และทำรำของโนราอีกหลายท่าที่ละม้ายคล้ายคลึงกับการร่ายรำของทางอินเดีย โนราเริ่มมีเป็นกิจลักษณะขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. ๑๘๒๐ เชื่อกันว่าโนราเกิดขึ้นครั้งแรกที่หัวเมืองพัทลุง คือ ตำบลบางแก้ว จังหวัดพัทลุง แล้วแพร่ขยายไปยังหัวเมืองอื่น ๆ ของภาคใต้จนถึงภาคกลาง ปัจจุบันโนราได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางเกือบทุกท้องถิ่น บ่งบอกถึงการแสดงศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ ความเป็นเอกลักษณ์ จากรุ่นบรรพบุรุษสู่รุ่นลูก รุ่นหลานที่กำลังจะสูญหายไปกับยุคสมัยใหม่

ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่อง เก็บแนวคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน เก็บข้อเท็จจริง หรือความรู้สึก อารมณ์ของผู้เขียน เป็นต้น สาระสำคัญต่าง ๆ นี้บางครั้งผู้อ่านก็สามารถจะเห็นได้ชัดเจนเพราะผู้เขียนบอกออกมาตรง ๆ แต่บางครั้งผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถในการอ่าน เชิงการตีความ หรือการใช้วิจารณ์ญาณ ตลอดจนประสบการณ์ช่วยด้วยจึงจะค้นพบเพราะผู้เขียน ไม่ได้บอกออกมาตรง ๆ การจับใจความผู้อ่านต้องบอกได้ว่า ประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ใด บอกใจความสำคัญได้ และรู้จักพลความในย่อหน้าได้ (ผกาศรี เย็นบุตร. ๒๕๔๒ : ๑๓๗ – ๑๓๘)

ประโยคใจความสำคัญ คือ ประโยคหลักที่ครอบคลุมใจความสำคัญภายในย่อหน้า ในงานเขียนบางชิ้นอาจจะไม่พบประโยคใจความสำคัญ ผู้อ่านจะพบประโยคใจความสำคัญได้ที่ต้นย่อหน้า ท้ายย่อหน้า กลางย่อหน้า ต้นและท้ายย่อหน้า การค้นพบประโยคใจความสำคัญจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว และสามารถสรุปเรื่องได้

ใจความสำคัญ หมายถึง ส่วนที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้าหรือเป็นส่วนที่สำคัญของทั้งเรื่อง ภายในย่อหน้าถ้าผู้เขียนไม่ได้เขียนประโยคใจความสำคัญ ผู้อ่านจะต้องแต่งออกมาเองเป็นประโยค ถ้าเป็นการอ่านทั้งเรื่องผู้อ่านต้องเก็บใจความสำคัญ แต่ละย่อหน้าและเขียนออกมาให้ครอบคลุมเนื้อเรื่องทั้งหมด

พลความ หมายถึง ใจความหรือส่วนขยายประโยคใจความสำคัญ เป็นส่วนสนับสนุนด้วยการยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ ให้ข้อมูล ตัวเลข สถิติ ฯลฯ ช่วยให้เข้าใจเนื้อมากขึ้น

จากตำนานของจังหวัดพัทลุงเรื่อง “โนรา” จะเห็นได้ว่าเนื้อเรื่องมีความเกี่ยวข้องกับวรรณคดีเรื่องหนึ่ง นั่นก็คือ “พระสุธน - มโนราห์” ตัวอย่างที่จะนำมาใช้ในการอ่านจับใจความนี้จึงเป็นลักษณะของการอ่านจับใจความทั้งเรื่อง ซึ่งเหมาะกับการจับใจความเนื้อความที่มีความยาว ซึ่งไม่ใช่การจับใจความแบบย่อหน้า การอ่านจับใจความจึงมุ่งไปที่การอ่านเพื่อเก็บเนื้อเรื่องมากกว่าจุดประสงค์อื่น ๆ

ตัวอย่างการอ่านจับใจความสำคัญทั้งเรื่อง

พระสุธน มโนราห์

ในกาลปางก่อน พระเจ้าอาทิตย์วงศ์เป็นกษัตริย์ครองเมืองปัญจาลนคร พระมเหสีชื่อพระนางจันทราเทวี ต่อมาพระมเหสีมีพระโอรสซึ่งเมื่อประสูติก็บังเกิดชุมทองสีขุมขึ้นที่มุมปราสาทสีมม พระเจ้าอาทิตย์วงศ์จึงประทานนามให้ว่า “พระสุธน” (แปลว่ามีทรัพย์ประเสริฐ-มีทรัพย์มาก) บ้านเมืองก็เจริญรุ่งเรืองเป็นอันมาก พระสุธนราชกุมารก็ศึกษาวิชาการ มีฝีมือทางการยิงธนู

วันหนึ่งนายพรานชื่อบุณทริกแห่งเมืองปัญจาลนครได้เข้าไปล่าสัตว์และได้พบกลุ่มนางกนิรีพี่น้องเจ็ดตนมาเล่นน้ำที่สระ นายพรานเห็นนางกนิรีงดงาม คิดจะจับนางไปถวายพระสุธน จึงแอบเข้าไปใกล้ ๆ เห็นกองปิกหางของนางกนิรี จึงหยิบไว้ชุดหนึ่ง ส่วนนางกนิรีทั้งเจ็ดเมื่อเล่นน้ำเสร็จก็กลับขึ้นมาใส่ปิกใส่หาง นางมโนราห์น้องสาวคนสุดท้องหาปิกหางของตนไม่พบก็ไม่สามารถบินกลับได้ พี่ ๆ ทั้งหมดก็จำต้องทิ้งนางไป พรานบุณทริกจึงนำบ่วงมาคล้องนางและนำไปถวายพระสุธน พระสุธนยินดีมากจึงประทานทองคำและแก้วแหวนเงินทองให้แก่ นายพราน พระเจ้าอาทิตย์วงศ์และนางจันทราเทวีก็จัดงานอภิเชกสมรสพระสุธน

นางมโนราห์เมื่อฝากความจบกักรับลาพระฤาษีแล้วบินกลับไปยังเขาไกรลาส ท้าวทুমราชบิดาของนางถึงแม้จะยินดีที่นางกลับมา แต่เนื่องจากนางไปอยู่โลกมนุษย์เป็นเวลานาน จึงให้นางอยู่ในปราสาทต่างหาก และเมื่อครบเจ็ดวันตามเวลาของเขาไกรลาสก็จะทำพิธีมงคลชำระสระสงกรานมโนราห์ให้หมดกลิ่นสาบของมนุษย์

ครั้นพระสุธนเสร็จศึกแล้วก็รีบกลับพระนคร เมื่อรู้ว่านางมโนราห์บินหนีไปแล้วก็เสียพระทัยมาก รีบทูลลาพระบิดาและพระมารดาเพื่อติดตามนางมโนราห์ พระสุธนเดินทางไปพบพระฤๅษีก็สสและได้ทราบความที่นางฝากไว้ พระสุธนก็ได้ย่อท้อ ออกเดินทางและปฏิบัติตามที่นางสั่งทุกประการ พระสุธนเดินทางเช่นนี้เป็นเวลาถึงเจ็ดปี เจ็ดเดือน เจ็ดวัน พอถึงวันที่เจ็ดก็มาถึงเขาไกรลาส พระสุธนจึงซ่อนตัวอยู่ที่ใต้ต้นไม้ริมสระน้ำ ไม่ช้าก็มีนางกนิริบริวารถือหม้อทองคำมาตักน้ำที่สระ พอถึงคนสุดท้ายพระสุธนก็บังดาลให้นางยกหม้อทองคำไม่ขึ้น พระสุธนออกมาช่วยยกให้และได้แอบใส่พระธำมรงค์ลงในหม้อน้ำนั้น เมื่อนางกนิริบริวารสงน้ำให้นางมโนราห์ถึงนางกนิริคนสุดท้ายรดน้ำเหนือศีรษะ นางมโนราห์ พระธำมรงค์ก็ล่องหล่นลงมากับสายน้ำ นางมโนราห์ยกมือขึ้นลูบหน้าพระธำมรงค์ก็สวมเข้าที่นิ้วก็อวยพดี นางทราบทันทีว่าพระสุธนตามมาถึงแล้ว จึงสอบถามนางกนิริที่มาทีหลัง นางกนิริเล่าว่าได้พบชายหนุ่มช่วยยกหม้อน้ำให้ นางมโนราห์จึงให้นางกนิริดูแลพระสุธน และส่งเครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับไปให้ แล้วนางมโนราห์ก็นำความทูลพระบิดาและพระมารดา

ต่อมามีข้าศึกมาประชิดชายแดน พระสุธนจึงต้องยกทัพไปปราบ พราหมณ์บุโรหิตผู้หนึ่งซึ่งเคยขุนเคืองใจกับพระสุธนก็แกล้งเท็จทูลพระเจ้าอาทิตย์วงศ์ว่านางมโนร่าเป็นกาลกิณี ควรจะจัดบุชายัญเพื่อให้บ้านเมืองเป็นสุข พระเจ้าอาทิตย์วงศ์ไม่เต็มพระทัย เพราะทรงทราบดีว่านางมโนร่าเป็นที่รักยิ่งของพระสุธน แต่ขัดความเห็นของเสนาอำมาตย์ไม่ได้ จึงจำพระทัยจัดพิธีบุชายัญ นางมโนร่าเมื่อทราบก็ยินยอมให้ฆ่าบุชายัญ แต่ขอปีกขอมหางมาประดับเพื่อรำรำบูชา พระนางจันทราเทวีก็รีบนำปีกและหางของนางกินรีซึ่งพระสุธนฝากไว้มาให้นางมโนร่าห้อยรำจรร่างกายคล่องแคล่วแล้วนางก็บินกลับไปยังเขาไกรลาสถิ่นที่อยู่ ระหว่างทางนางได้แวะมาราบพระฤๅษีกัสสปในป่า และฝากผ้ากัมพลและพระธำมรงค์ไว้ให้พระสุธน พร้อมฝากความไว้ว่า “ถ้าพระสุธนตามนางมาถึงพระอารามของฤๅษีให้ห้ามปรามพระสุธนว่าไม่ควรตามนางไปเพราะทางยากลำบากมาก แต่ถ้าพระสุธนยังดื้อดึงที่จะไปก็ขอให้มอบยาผงนี้ให้แก่พระสุธน และให้บอกพระสุธนว่าเมื่อถึงป่าไม่มีพิษให้จับลูกลิงไปตัวหนึ่ง เมื่อจะเสวยผลไม้ไม่ต้องปล่อยให้ลูกลิงกินก่อนแล้วจึงเสวย และเมื่อถึงป่าห้วยใหญ่ ให้เอาผ้ากัมพลคลุมตัวให้แน่น นกหัสดีลิงค์จะเข้าใจว่าเป็นเนื้อวางก็จะโฉบลงมาคาบตัวไป พอถึงรังนกก็ให้ปรบมือ นกจะตกใจบินหนีไป พระสุธนก็จะเดินทางต่อไปพบพญาช้างสองตัวต่อสู้กันขวางทางอยู่ให้เอายาผงทาตัวแล้วเดินลอดไประหว่างขาช้าง เมื่อเดินทางต่อไปจะพบภูเขาคันถา ก็ให้ใช้ยาผงทาตัวแล้วเดินไประหว่างช่องเขาต่อไปจะพบยักษ์สูงเจ็ดศัณฐาล่าตาลยืนขวางทางให้ใช้ยาผงโรยลูกศรแล้วยิงให้ถูกอกยักษ์ เมื่อยักษ์ล้มให้เดินไปทางหัวของยักษ์ ต่อไปถึงป่าที่ไม่มีทางออก ให้ขึ้นไปซ่อนตัวอยู่ในรังนกยักษ์ และเมื่อนกยักษ์บินออกหากินก็ให้ซ่อนตัวอยู่ในปีกของนก พอนกลงหากินก็รีบลงเพราะที่นั่นจะเป็นเขาไกรลาส”

ฝ่ายท้าวทุมราชเมื่อทราบเรื่อง จึงให้พระสุธนมาเข้าเฝ้าและให้แสดงฝีมือยิงธนู ซึ่งเป็นที่ถูกพระทัยท้าวทุมราช แต่ก็ยังมีการทดสอบอีกชั้นหนึ่ง โดยให้พระธิดาทั้งเจ็ดพระองค์แต่งกายงดงามเหมือนกันและมานั่งสลับกันอยู่ ท้าวทุมราชจึงให้พระสุธนขึ้นนางมโนราห์ให้ถูกต้อง ธิดาทั้งเจ็ดองค์เหมือนกันมากจนพระสุธนจำนางมโนราห์ไม่ได้ พระสุธนจึงตั้งสัจจาธิษฐานว่า ถ้าในชาติก่อนไม่เคยคบหากับภรรยาของผู้อื่น มีจิตใจมั่นคงที่นางคนเดียวแล้ว ขอให้จำนางได้ พระอินทร์จึงแปลงกายเป็นแมลงวันทองบินรอบศีรษะนางมโนราห์ พระสุธนก็ขึ้นนางมโนราห์ได้ถูก ท้าวทุมราชมีความยินดีจัดงานอภิเษกพระสุธนกับนางมโนราห์ แล้วพระสุธนก็ขอลาท้าวทุมราชพานางมโนราห์กลับไปเมืองปัญจาลนคร พระอาทิตย์วงศ์ดีพระทัยเป็นอย่างยิ่ง จัดการตกแต่งพระนคร และทำการอภิเษกพระสุธนกับนางมโนราห์ให้ครองราชสมบัติเมืองปัญจาลนครสืบต่อไป

ที่มา : พลอยโพยม. (ม.ป.ป.). พระสุธน - มโนราห์ วรรณกรรมเสียงชื่อในสมัยอยุธยา. สืบค้นเมื่อ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/458734>

จากการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง “พระสุธน มโนราห์” สามารถจับใจความสำคัญได้ว่า ความรักของพระสุธนและนางมโนราห์ เป็นความรักที่ต้องเผชิญกับการพลัดพรากและบททดสอบมากมาย โดยเฉพาะพระสุธนตอนที่ต้องเดินทางไปหาไกรลาสเพื่อตามหานางมโนราห์ แม้พระสุธนจะรู้ว่าต้องเผชิญกับอะไรบ้าง แต่พระองค์ก็ยังคงเชื่อมั่นในรัก ตามหานางมโนราห์จนเจอ ภายหลังทั้งสองจึงครองรักกันอย่างมีความสุข

ให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่อง “ตำนานเขากทะเล เขาหัวแตก” แล้วทำกิจกรรมท้ายบท

ตำนานเขากทะเล เขาหัวแตก

สัญลักษณ์ของจังหวัดพัทลุงคือ เขากทะเล ซึ่งมีตำนานเล่าว่า ชายผู้หนึ่งชื่อ นายเมือง เป็นพ่อค้าช้างตะแก มีเมียสองคน เมียหลวงชื่อนางศิลา และมีลูกสาวชื่อนางยี่สุน ส่วนเมียน้อยชื่อนางบุปผา และมีลูกชายชื่อนางซังกั้ง ลักษณะนิสัยของนายซังกั้งตรงกับชื่อคือเป็นคนเกกมะเหรก ดื้อดึง และมุทะลุ ฝ่ายเมียหลวงและเมียน้อยก็ไม่ลงรอยกันมักทะเลาะด่าทอและตบตีกันเสมอ

วันหนึ่งนายเมืองเดินทางไปค้าขายต่างถิ่น นางยี่สุนไม่อยู่บ้านมักอาศัยเรือสำเภาเดินทางหนีไปค้าขายถึงต่างแดน ฝ่ายนายซังกั้งก็ไม่อยู่ติดบ้าน นางบุปผา ผู้เป็นแม่ก็มีได้เป็นท่าง เพราะเอือมระอา ยากที่จะดักเตือนสั่งสอนลูกภายในบ้านจึงเหลือแต่เมียหลวงและเมียน้อย ทั้งสองต่างก็ทำงานคนละอย่าง คือเมียหลวงนั่งทอผ้าหรือทอหูกอยู่ใต้ถุนบ้าน และเมียน้อยตำข้าวโพดโดยใช้สากตำลงไปในครก ชาวใต้เรียกการตำข้าวว่า “ซอมसार”

ช่วงหนึ่งต่างเกิดปากเสียงกันอย่างรุนแรง ถึงกับบันดาลโทสะออกมาอย่างไม่ยั้งคิด เมียหลวงใช้กระสวยทอผ้าซึ่งชาวใต้เรียกว่า “ตรน” พาดศีรษะเมียน้อยอย่างเต็มแรงจนเป็นแผลแตกเลือดไหลแฉ่นฉาน ฝ่ายเมียน้อยก็ไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ นางจึงใช้สากตำข้าวกระทุ้งหน้าอกเมียหลวงอย่างแรงจนอกทะเล ในที่สุดทั้งคู่ทนความเจ็บปวดไม่ไหวถึงแก่ความตายและกลายเป็นภูเขานั้นคือ เมียหลวงเป็น “เขากทะเล” ส่วนเมียน้อยเป็น “เขาหัวแตก” ซึ่งทางการเรียกว่า “เขาควหา

ฝ่ายนายเมืองกลับจากการค้าช้าง เมื่อพบเหตุการณ์ดังกล่าวจึงเสียใจและ
ตรอมใจ ในที่สุดก็ถึงแก่ความตายกลายเป็น “เขาเมือง หรือ เขาชัยบุรี” ซึ่งมีลักษณะ
คล้ายช้างหมอบ ฝ่ายลูกสาวเมื่อขึ้นจากเรือสำเภาและเห็นเหตุการณ์วิบวาทเช่นนั้น
นางยังโศกเศร้าเสียใจเลยถึงแก่ความตายเช่นกัน และกลายเป็น “เขาชัยสน” ซึ่งมี
ลักษณะคล้ายเรือสำเภา ศพสุดท้ายคือนายชังกั้งกลายเป็น “ภูเขาชังกั้ง หรือ เขากัง”
ปัจจุบันอยู่ในเขตโรงพยาบาลพัทลุง (ประพนธ์ เรื่องณรงค์. ๒๕๕๒ : ๑๖๘)

กิจกรรมท้ายบท

จากบทร้อยแก้ว เรื่อง “ตำนานเขาหัวแตก เขาอกทะลุ” ให้นักเรียนตอบ
คำถามและทำกิจกรรมต่อไปนี้

ตอบคำถาม

๑. จากเรื่องพบชื่อเขาทั้งหมดกี่เขา ได้แก่เขาอะไรบ้าง
๒. จากเรื่องตัวละครตัวใดคือเขาหัวแตก และใครคือเขาอกทะลุ
๓. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องที่อ่าน

กิจกรรม

ให้นักเรียนสืบค้นตำนานของจังหวัดพัทลุง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล่า หรือจากการ
สืบค้นแหล่งข้อมูลต่างๆ แล้วจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน พร้อมออกมาเล่าให้
เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

บทที่ ๓ สื่อสารเพื่อแนะนำ

การเขียนแนะนำเป็นการเขียนสื่อสารรูปแบบหนึ่ง ซึ่งผู้เขียนมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่ตนต้องการสื่อ ดังนั้นการเขียนแนะนำจึงจำเป็นต้องมีหลักการและวิธีการเขียนที่ถูกต้อง ซึ่งการเขียนแนะนำมีอยู่หลายรูปแบบ แต่ในบทนี้จะขออธิบายถึงการเขียนแนะนำแหล่งท่องเที่ยว โดยเขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นประกอบการอธิบาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

สาระที่ ๒ การเขียน

เนื้อหา – การเขียนแนะนำแหล่งท่องเที่ยว “ศรีปากประ ธรรมชาติที่งดงาม”

- ความหมายและวิธีการเขียนแนะนำแหล่งท่องเที่ยว
- การเขียนแนะนำแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

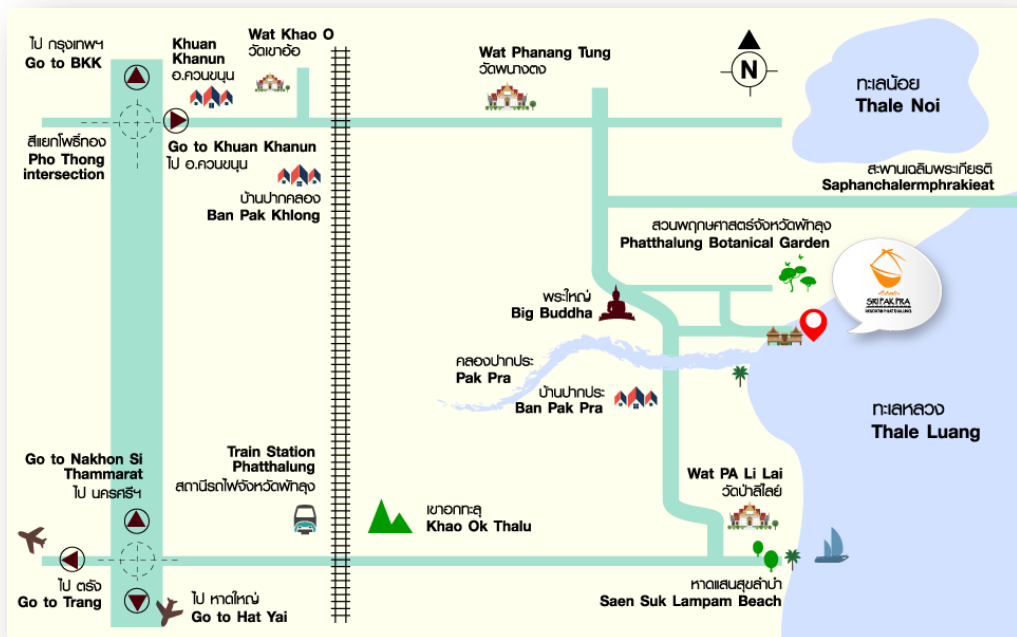
ศรีปากประ ธรรมชาติที่งดงาม

ศรีปากประ รีสอร์ท เป็นโรงแรมเล็ก ๆ ตั้งอยู่ปากคลองปากประริมทะเลสาบ ที่เกิดจากการมองเห็นศักยภาพของพื้นที่ปากประของคนในท้องถิ่น ประกอบกับประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพของผู้ประกอบการ มาช่วยกันออกแบบ จัดการ และบริหารงานกันเป็นธุรกิจ ในครอบครัว โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาปากประให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รู้จักในวงกว้าง กระตุ้นเศรษฐกิจ และสร้างงานให้ชาวบ้าน รวมถึงการพัฒนาพื้นที่เชิงอนุรักษ์ โดยการทำอาคารหลังเล็ก ๆ หลายหลัง ยกสูงเพื่อให้พื้นน้ำช่วงน้ำหลาก (ฤดูฝนหรือช่วงที่ฝนมาก) มีทางเดินเชื่อมต่ออาคารที่กลมกลืนไปกับธรรมชาติแวดล้อม ใช้วัสดุตกแต่งจากธรรมชาติ ทั้งไม้กระดานเก่าใหม่ผสมกัน ไม้ไผ่ หลังคามุงใบหรง เริ่มเปิดให้บริการประมาณกลางปี ๒๕๕๗

การเดินทาง : รถทุกชนิดสามารถเดินทางมาถึงได้
เนื่องจากอยู่ติดอยู่กับถนนสายหลัก ส่วนระยะทาง
แล้วแต่จุดเริ่มต้นของแต่ละคน

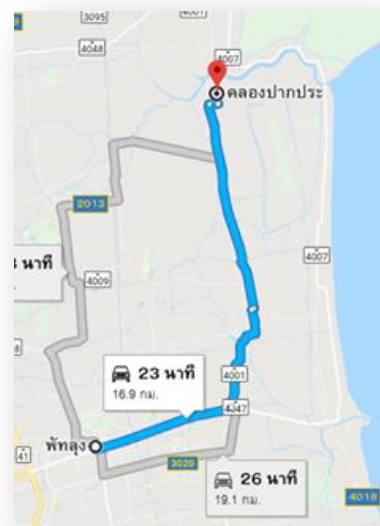

ตัวอย่างการเดินทาง

จากตัวเมืองพัทลุง เส้นทางผ่านที่ใกล้ที่สุด ๑.๘ กิโลเมตร
ใช้เวลา ๒๓ นาที เดินทางผ่านถนนหมายเลข 4047 และ
ถนนหมายเลข 4001

ติดต่อสอบถาม

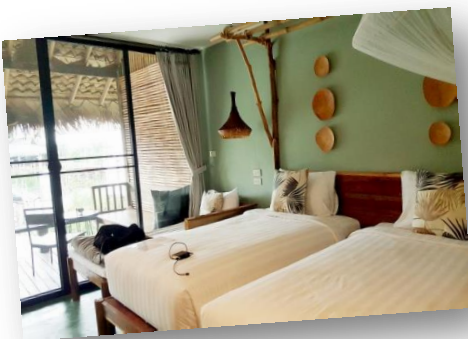
เว็บไซต์ : <http://www.sripakpraesort.com>
เฟซบุ๊ก : Sripakpra Resort Thalenoi
e-mail : sripakpra@gmail.com
โทร. : ๐๙๕-๐๓๖๐๔๖๖ , ๐๘๑-๙๖๙๓๗๙๑

ที่พัก

มีห้องพักทั้งหมด ๑๗ ห้อง แบ่งเป็น ๓ แบบ คือ วิลล่า คอทเทจ และดีลักซ์ แต่ละแบบก็จะให้บรรยากาศที่ต่างกัน สามารถเลือกพักผ่อนตามความชอบ และงบประมาณของตัวเองได้

วิลล่า ราคา ๕,๐๐๐ บาท ช่วงราคาพิเศษ
วันจันทร์ - พฤหัสบดี ห้องละ ๒,๐๐๐ บาท
วันศุกร์-อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ ๒,๕๐๐ บาท

คอทเทจ ราคา ๔,๐๐๐ บาท ช่วงราคาพิเศษ
วันจันทร์ - พฤหัสบดี ห้องละ ๒,๐๐๐ บาท
วันศุกร์-อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ ๒,๕๐๐ บาท

ดีลักซ์ ราคา ๓,๐๐๐ บาท ช่วงราคาพิเศษ
วันจันทร์ - พฤหัสบดี ห้องละ ๑,๕๐๐ บาท
วันศุกร์-อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ ๒,๐๐๐ บาท

อาหาร

อาหารขึ้นชื่อของจังหวัดพัทลุง หารับประทานที่อื่นได้ยาก

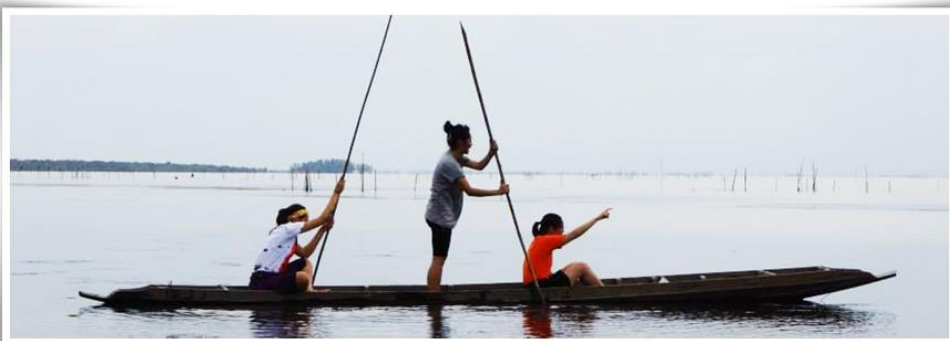
ตำรากบัว

แกงสาหร่ายบัวกึ่งสด

ทอดมันกุ้ง

กิจกรรม

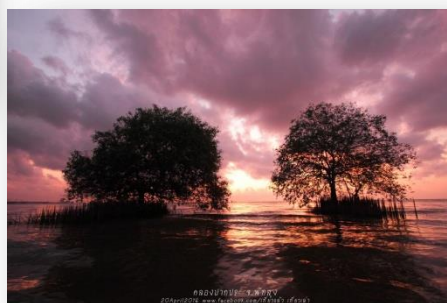

ล่องเรือ ชมความงามของทะเลสาบโดยการพายเรือประมง ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของคนพัทลุง นอกจากจะได้ชมความสวยงามของธรรมชาติแล้ว ยังสร้างความท้าทาย และสนุกสนาน

ชมการยกยอยักษ์ ที่เรียงรายกันอย่างละลานตา พร้อมกับความงดงามของท้องฟ้าและสายน้ำเมื่อพระอาทิตย์ตก

ต้นลำพูกลางทะเล เป็นอีกหนึ่งความงดงามที่ตั้งโดดเด่นท่ามกลางน้ำทะเล สื่อถึงความอุดมสมบูรณ์

ธรรมชาติที่งดงามบวกกับวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ทำให้ปากประ รีสอร์ท เป็นอีกสถานที่ท่องเที่ยวหนึ่งที่มีความนิยมจากนักท่องเที่ยว และผู้จัดรายการหลายรายการ จนเป็นที่รู้จักในวงกว้าง หากใครที่ชื่นชอบธรรมชาติที่งดงามเช่นนี้ ก็สามารถมาสัมผัสด้วยตัวเองได้ แล้วคุณจะต้องหลงรักที่นี่ “ศรีปากประ”

จากความข้างต้น “ศรีปากประ ธรรมชาติที่งดงาม” เป็นการเขียนแนะนำรูปแบบหนึ่ง นั่นก็คือ การเขียนแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นวิธีการเขียนที่ต้องการสื่อสารให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียน

การเขียนแนะนำแหล่งท่องเที่ยว

การเขียนแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เป็นการเขียนในทำนองเดียวกันกับการเล่าประสบการณ์เรื่องต่าง ๆ ที่ได้จากการไปพบเห็นมาเมื่อครั้งเดินทางไปยังสถานที่ใดที่หนึ่ง ผู้เขียนเปรียบเสมือนผู้นำ นำผู้อ่านไปเที่ยวโดยให้ผู้อ่านไปเที่ยวอย่างประหยัด คือ ประหยัดเงิน ประหยัดเวลา ปลอดภัย และได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินคุ้มค่า ภาษาที่ใช้เขียนเป็นภาษาระดับมาตรฐาน

การเขียนเนื้อหาควรประกอบไปด้วยความรู้ ความเพลิดเพลินใจ ความรู้ที่ได้เกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ ทั้งในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ความรู้ด้านวัฒนธรรม ประเพณีของคนในที่นั้น ๆ เช่น ภาษา การแต่งกาย ศิลปะพื้นบ้าน การละเล่น การประกอบอาชีพ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ อาจมีน้ำตก ถ้ำ สวนพฤกษชาติ หรือเอกลักษณ์ของสถานที่นั้น ๆ และสิ่งหนึ่งซึ่งต้องกล่าวถึงคือวิธีการเดินทาง แหล่งอาหารและที่พัก ค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งหมดและการเตรียมตัวสำหรับการเดินทาง เช่น เสื้อผ้า รองเท้า ยาสามัญประจำตัว

วิธีการเขียนแนะนำสถานที่

๑. ควรเขียนเฉพาะสิ่งที่น่าสนใจ น่ารู้
๒. ควรให้ความรู้ที่ถูกต้องหรือเป็นข้อเท็จจริง
๓. ใช้ศิลปะในการเขียนเพื่อผู้อ่านจะได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน
๔. อย่าสรุปสิ่งใด ๆ โดยที่ผู้เขียนไม่ทราบแน่ชัด หรือแสดงความ
คิดเห็นส่วนตัวจนมากเกินไป
๕. ไม่ควรฟังจากผู้อื่นเล่า ควรเขียนเรื่องในสิ่งที่ตนได้พบด้วยตนเอง
จะดีกว่า เพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดขึ้นได้

สองตลาดสีเขียว ที่มาแล้วต้องห้ามพลาด

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ ๔ บ้านศาลาม่วง ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
เวลาเปิด - ปิด : เปิดทุกวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น.

ขนมป่า เป็นขนมที่ทำโดยใช้แป้งข้าวเจ้าผสมกับน้ำตาลโตนด ใส่ยีสต์หมักไว้ แล้วนำไปทอดไฟจอก นึ่งให้สุกแล้วโรยมะพร้าวขูดผสมเกลือรสชาติหวานตัดเค็ม

ขนมคนที ทำจากใบคนที่ป็นสมุนไพรที่มีกลิ่นหอม นำมาผสมแป้งแล้วนึ่ง ตัดเป็นชิ้นเล็ก ๆ คลุกมะพร้าว แล้วจิ้มน้ำตาลทรายแดง

ขนมหัวล้านนี่ มีทั้งแป้งสีขาวแบบดั้งเดิมและสีน้ำเงินธรรมชาติจากดอกอัญชัน ด้านในมีไส้ถั่วกวน แป้งเหนียว นุ่มรับประทาน

สองตลาดสีเขียว ที่มาแล้วต้องห้ามพลาด

สถานที่ตั้ง : อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

เวลาเปิด - ปิด : เปิดทุกวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น.

ตลาดสวนไผ่ แต่เดิมเป็นพื้นที่ทำการเพาะปลูก ขยายพันธุ์ไผ่ และถ่านจากไผ่ไผ่ พร้อมทั้งมีศูนย์การเรียนรู้มายาวนาน แต่ได้เริ่มมาเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจเมื่อปลายเดือนมกราคม ๒๕๖๐ โดยเกิดจากความร่วมมือของสวนไผ่ขวัญใจ และเครือข่ายกินดีมีสุข พัทลุง ช่วยกันสร้างสรรค์ตลาดแห่งนี้ขึ้น ตลาดสวนไผ่หรือป่าไฟสร้างสุข เป็นตลาดสีเขียว ชาวบ้านในชุมชนจะนำอาหารพื้นเมือง ขนมท้องถิ่นที่หาากินยาก ผักสด ผลไม้ พร้อมทั้งสินค้าแฮนด์เมดมาจำหน่ายในราคาถูก ย่อมเยา ทั้งยังเป็นตลาดที่รณรงค์ให้ใช้วัสดุธรรมชาติ งดใช้ถุง หลอดพลาสติก

กิจกรรมทำยบ

ให้นักเรียนเขียนแนะนำสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงมาคนละ ๑ สถานที่ โดยให้มีหัวข้อตามที่กำหนดต่อไปนี้

กรณีที่ ๑ แหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นที่พัก เช่น โฮมสเตย์ รีสอร์ท

๑. แนะนำห้องพัก
๒. แนะนำอาหารที่ขึ้นชื่อ
๓. แนะนำกิจกรรม หรือมุมมองที่น่าสนใจ

กรณีที่ ๒ แหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ได้เป็นลักษณะของที่พัก เช่น ตลาด ถ้า น้ำตก

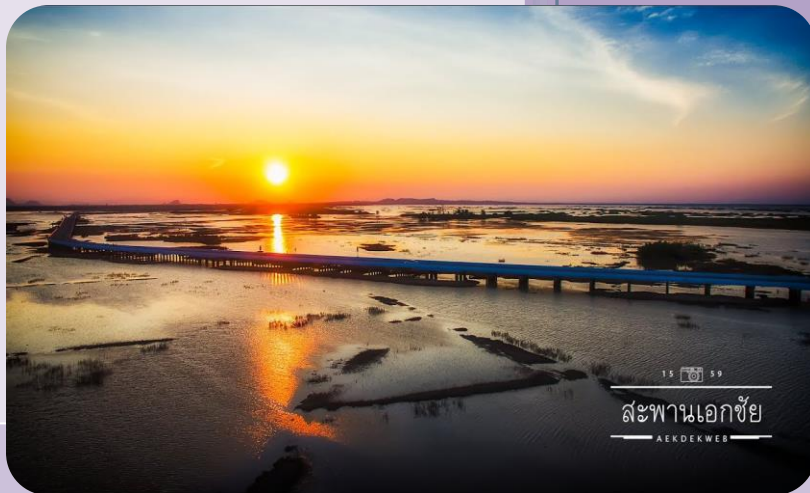
๑. ที่ตั้ง
๒. เวลาเปิด – ปิดของสถานที่
๓. แนะนำอาหาร กิจกรรม หรือมุมมองที่น่าสนใจ

ที่มา : พัทลุง ทุเดย์. (๒๕๖๐). ศรีปากประ รีสอร์ท. สืบค้นเมื่อ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑,
จาก <http://review.tourismthailand.org/phatthalung-sripakpra/>
เรียบเรียง : พนิดา ศรีสุวรรณ

บทที่ ๔ ร้อยเรียงคำจากประสบการณ์

การเขียนเล่าประสบการณ์ เป็นลักษณะการเขียนบรรยายรูปแบบหนึ่ง เกิดจากการประสบพบเจอเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วพยายามถ่ายทอดเรื่องราวผ่านตัวอักษร การเขียนบรรยายเล่าประสบการณ์จึงมีความสมจริง และน่าเชื่อถือมากกว่าการเขียนลักษณะอื่น เพราะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับผู้เขียนโดยตรง

สาระที่ ๒ การเขียน

เนื้อหา - การเขียนบรรยาย - การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ - มารยาทในการเขียน

การเขียนบรรยาย

การบรรยาย คือ การเล่าเรื่อง การกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน โดยชี้ให้เห็นฉาก สถานที่ เวลา เหตุการณ์ สาเหตุที่ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อม บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่เกิดจากเหตุการณ์นั้น ๆ เนื้อหาในการบรรยายอาจเป็นเรื่องจริง เช่น ประวัติบุคคล เรื่องเล่าจากประสบการณ์ หรือเป็นเรื่องสมมุติ เช่น นิทาน นิยาย เรื่องสั้นที่มีการเล่าเรื่อง

จุดมุ่งหมายของการเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยายใช้แสดงความคิดเห็นได้หลายรูปแบบ เช่น ใช้ในคำประพันธ์แบบเล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ การเขียนชีวประวัติ การเขียนบันทึก การให้ข้อมูล การรายงานข่าว เป็นต้น การเขียนบรรยายเป็นการเขียนเล่าข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องตามที่เป็นอยู่โดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง

ประเภทของเรื่องที่ใช้วิธีการเขียนบรรยาย

งานเขียนที่ใช้กลวิธีการเขียนบรรยาย แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. อัตชีวประวัติหรือการเล่าประวัติชีวิตบุคคลต่างๆ
๒. ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์
๓. เรื่องที่แต่งขึ้นหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

ดวงใจ ไทยอุบุญ (๒๕๔๓ : ๒๕๕ อ้างถึงใน รสริน ดิษฐบรรจง. ๒๕๕๒ : ๑๔๔) ได้อธิบายการเขียนเรื่องจากประสบการณ์ ว่าหมายถึง “การเขียนเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงที่อาจเป็นประสบการณ์ตรง หรือได้รับการบอกกล่าวมาจากผู้อื่น โดยอาจสอดแทรกความคิดและข้อสังเกตต่าง ๆ ของผู้เขียนไว้” การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์มีขั้นตอนการเขียน ดังนี้

หลักการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

๑. เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรงของผู้เขียน เป็นเรื่องที่มีความน่าสนใจ เช่น เป็นเรื่องที่สร้างความตื่นเต้น ประทับใจ หรือเป็นเรื่องเหลือเชื่อ ลึกลับ เป็นต้น

๒. ระบุรายละเอียดในเนื้อเรื่องให้ชัดเจน โดยเฉพาะสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ วัน เวลาและบุคคลที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์

๓. การดำเนินเรื่อง

- ดำเนินเรื่องตามลำดับวัน เวลาหรือลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง ผู้เขียนต้องเล่าเหตุการณ์ไปตามลำดับ ซึ่งผู้อ่านจะสามารถเข้าใจเรื่องได้โดยง่าย

- ดำเนินเรื่องย้อนหลัง ผู้เขียนควรกล่าวถึงผลที่เกิดจากเหตุการณ์ก่อน แล้วจึงย้อนเล่าเหตุการณ์ตั้งแต่ต้น การเขียนวิธีนี้ค่อนข้างยาก และจะต้องใช้ความระมัดระวังอย่างมากในการที่จะเขียนให้ผู้อ่านเข้าใจไม่เกิดความสับสน

- ตอนจบเรื่องควรบอกถึงผลที่เกิดจากเหตุการณ์นั้น ๆ เพื่อให้เรื่องจบอย่างสมบูรณ์ ควรกล่าวถึงข้อคิดและผลที่ได้รับจากเรื่องนั้น ๆ ด้วย

๔. ตรวจสอบการใช้ภาษาและความถูกต้องของเรื่องที่เขียน

ตัวอย่างการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

“พัทลุง บ้านเรา”

เดือนเมษายน เป็นเดือนแห่งเทศกาลสงกรานต์ คนไทยถือว่าวันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย ทำให้เดือนนี้เป็นเดือนแห่งการรวมญาติ คนที่ทำงานหรือกำลังศึกษาอยู่ต่างจังหวัดทยอยกันกลับบ้านในช่วงนี้

ฉันเป็นคนหนึ่งที่อยู่ในจังหวัดพัทลุง ในทุก ๆ ปี นอกจากจะมีการรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่แล้ว ญาติ ๆ มักจะพาเด็ก ๆ ไปเที่ยวเสมอ และแหล่งท่องเที่ยวที่มักไปประจำทุกปี คือ สะพานเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา หรือที่คนพัทลุงเรียกกันว่า “สะพานเอกชัย” และทะเลน้อย

เมื่อมาถึงจุดมุ่งหมายแรก คือสะพานเอกชัย ซึ่งเป็นสะพานที่มีขนาดยาวที่สุดในประเทศไทย อยากแรกที่ต้องทำก็คือ หาที่หยุดรถ เพื่อให้ได้จุดที่เหมาะสมและดีที่สุดสำหรับการเก็บภาพบรรยากาศ พวกเราเลือกจุดที่สะพานอยู่เหนือระดับน้ำมากที่สุด เพราะเป็นจุดที่สามารถเห็นวิวทิวทัศน์ได้กว้างขวางและสะดวกในการจอดรถ หลังจากที่เก็บภาพกันจนพอใจแล้ว ก็ถึงเวลาพาเด็ก ๆ ไปดูควายน้ำ ซึ่งเด็ก ๆ ดูจะชื่นชอบมากเป็นพิเศษ เนื่องจากควายน้ำของที่นี่มีอยู่จำนวนมากและสามารถเห็นได้ในระยะใกล้ ชนิดที่เรียกว่า ระยะเผาขนเลยทีเดียว

หลังจากที่เหน็ดเหนื่อยกับการเก็บภาพบรรยากาศและชื่นชมความงดงามของทะเลสาบ ทุกคนต่างลงความเห็นกันว่า ควรจะไปหาซื้ออาหารทานเล่นที่ทะเลน้อยก่อนพระอาทิตย์จะตกดิน

เมื่อถึงทะเลน้อย พวกเราเลือกที่จะไปชิม ซุป ที่ตลาดน้ำทะเลน้อย เพราะเป็นแหล่งรวมของกิน ของใช้ และของฝากที่หาซื้อยากจากที่อื่น เป็นของกินที่หาได้เฉพาะในพื้นที่เท่านั้น ส่วนของใช้ก็มักใช้วัสดุในท้องถิ่นประดิษฐ์ขึ้นจากภูมิปัญญาที่สั่งสมกันมานาน เรียกได้ว่าการไปเที่ยวในครั้งนี้นอกจากจะได้รับความสุขจากการพบปะสังสรรค์แล้ว ยังได้สัมผัสไปกับธรรมชาติและอิมเมจไปกับของกิน ความสุขเช่นนี้หาที่ไหนไม่ได้ นอกจากที่บ้านเรา “พัทลุง”

พกิตา ศรีสารภ
๑๗ เมษายน ๒๕๖๑

มารยาทในการเขียน

๑. เขียนด้วยลายมือบรรจง สวยงาม เรียบร้อย เลือกใช้กระดาษสีขาว สะอาด หรือสีที่สุภาพ และควรใช้หมึกปากกาสีดำ หรือสีน้ำเงิน ไม่ควรใช้หมึกปากกาสีฉูดฉาด
๒. เขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ใช้สระ พยัญชนะและวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง
๓. ใช้ถ้อยคำสุภาพ ไพเราะ หลีกเลียงคำหยาบ ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับเนื้อหา กาลเทศะ และสถานะของบุคคล
๔. ไม่คัดลอกงานเขียนของผู้อื่น โดยอ้างว่าเป็นผลงานของตน เมื่อยกข้อความหรืองานเขียนของผู้อื่นมาประกอบ จะต้องให้เกียรติเจ้าของงานโดยการเขียนอ้างอิงที่มาของเรื่องและชื่อผู้เขียนทุกครั้ง
๕. เขียนสิ่งที่มีคุณค่าอันจะก่อให้เกิดความสงบสุขแก่คนในสังคมและประเทศชาติ และทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้นักเรียนเขียนเล่าประสบการณ์การท่องเที่ยวของตนเองมาคนละ ๑ เรื่อง พร้อมบอกเหตุผลว่าทำไมถึงเขียนเรื่องนี้

๒. ให้นักเรียนสืบค้นตัวอย่างการเขียนบรรยายรูปแบบใดก็ได้ คนละ ๑ เรื่อง พร้อมอ้างอิงแหล่งข้อมูล โดยอย่างน้อยต้องมีข้อมูลดังต่อไปนี้

- ชื่อผู้แต่ง
- ชื่อเรื่อง
- ปีที่เผยแพร่
- สถานที่พิมพ์หรือเว็บไซต์ที่ทำการค้นหา

